

Socialnämnden

§ 87 Remissbetänkande - En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker (SOU 2021:95)

Ärendenummer SOC 2022/25

Socialnämndens beslut med motivering

Antalet svenska alkoholproducenter har ökat kraftigt under de senaste åren. Idag finns det uppskattningsvis ett hundratal producenter runt om i landet. Det är verksamheter som skapar jobb och bidrar till en positiv utveckling för svensk landsbygd, även i Älmhult där nya spännande företag vuxit fram.

Producenternas verksamhet hämmas av den svenska alkohollagstiftningen. Systembolagets monopolställning gör att företag inte har rätt att sälja sina produkter direkt till kund. Istället måste kunderna hänvisas till närmaste Systembolag under förutsättning att producenten har lyckats få in sin produkt i Systembolagets sortiment.

Utifrån ett sydsvenskt perspektiv är Systembolagets monopolställning i praktiken kraftigt utmanad av import alkoholhaltiga drycker främst från Tyskland, Danmark och Polen. Den lokala öltillverkarens pris ligger till exempel i dagsläget 228% över den billigaste ölen på Systembolaget, och 1065% över priset på en billig öl i Tyskland. Det finns ingen anledning att tro att en mer långtgående tillståndsgivning för gårdsförsäljning skulle påverka missbruksproblematiken som är socialnämndens lokala ansvar.

Med anledning av detta yrkar vi:

- att utredningens förslag att kräva att försäljningen endast ska tillåtas i anslutning till ett betalt studiebesök eller en föreläsning med anknytning till den aktuella produkten på tillverkningsstället stryks
- att utredningens förslag att kräva att försäljningen till varje enskild person vid samma besökstillfälle ska inte överstiga 0,7 liter spritdryck, 3 liter vin, 3 liter andra jästa drycker, och 3 liter starköl stryks

Vi ser däremot inga hinder att gårdsförsäljning ska vara tillståndspliktig och att socialnämnden prövar tillståndsansökningar och utför tillsyn av verksamheten.

Beslutsnivå

Socialnämnden

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden**Sammanfattning av ärendet**

Älmhults kommun har getts möjlighet att yttra sig om betänkande av Gårdsförsäljningsutredningen. Utredningens övergripande uppdrag har varit att utreda om och i så fall hur gårdsförsäljning av alkoholdrycker kan införas i Sverige, under förutsättning att Systembolagets monopol säkras. Efter en analys av de EU-rättsliga regleringarna av detaljhandelsmonopol presenterar utredningen ett förslag om hur gårdsförsäljning ska kunna ske.

Socialnämndens utskott beslutade 2022-04-13, § 83, att lämna över ärendet till socialnämnden för beslut utan beslutsförslag. Socialnämnden beslutade 2022-04-27, § 56, att bordlägga ärendet till nästa sammanträde.

Beslutsunderlag

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2022-04-06
- Socialnämndens utskotts beslut 2022-04-13, § 83
- SOU 2021:95 - En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker
- Remissmissiv för SOU 2021:95 daterad 2022-01-31

Socialnämndens behandling**Förslag på sammanträdet**

Jakob Willborg (M) inkommer med följande yttrande som förslag till beslut:

”Antalet svenska alkoholproducenter har ökat kraftigt under de senaste åren. Idag finns det uppskattningsvis ett hundratal producenter runt om i landet. Det är verksamheter som skapar jobb och bidrar till en positiv utveckling för svensk landsbygd, även i Älmhult där nya spännande företag vuxit fram.

Producenternas verksamhet hämmas av den svenska alkohollagstiftningen. Systembolagets monopolställning gör att företag inte har rätt att sälja sina produkter direkt till kund. Istället måste kunderna hänvisas till närmaste Systembolag under förutsättning att producenten har lyckats få in sin produkt i Systembolagets sortiment.

Utifrån ett sydsvenskt perspektiv är Systembolagets monopolställning i praktiken kraftigt utmanad av import alkoholhaltiga drycker främst från Tyskland, Danmark och Polen. Den lokala öltillverkarens pris ligger till exempel i dagsläget 228% över den billigaste ölen på Systembolaget, och 1065% över priset på en billig öl i Tyskland. Det finns ingen anledning att tro att en mer långtgående tillståndsgivning för gårdsförsäljning skulle påverka missbruksproblematiken som är socialnämndens lokala ansvar.

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden

Med anledning av detta yrkar vi:

- att utredningens förslag att kräva att försäljningen endast ska tillåtas i anslutning till ett betalt studiebesök eller en föreläsning med anknytning till den aktuella produkten på tillverkningsstället stryks
- att utredningens förslag att kräva att försäljningen till varje enskild person vid samma besöksstillfälle ska inte överstiga 0,7 liter spritdryck, 3 liter vin, 3 liter andra jästa drycker, och 3 liter starköl stryks

Vi ser däremot inga hinder att gårdsförsäljning ska vara tillståndspliktig och att socialnämnden prövar tillståndsansökningar och utför tillsyn av verksamheten.”

Lars Ingvert (S) yrkar att socialnämnden instämmer i utredningens förslag i sin helhet.

Gull-Britt Tranvik (SD) yrkar bifall till Jakob Willborgs (M) förslag.

Gun-Britt Cedergren (KD) yrkar bifall till Lars Ingverts (S) förslag.

Beslutsgång

Ordförande frågar om socialnämnden kan besluta i enlighet med Jakob Willborgs (M) yrkande.

Ordförande frågar om nämnden kan besluta i enlighet med Lars Ingverts (S) yrkande.

Ordförande finner att nämnden beslutat i enlighet med Jakob Willborgs (M) yrkande.

Votering begärs.

Omröstningsresultat

Ordförande instruerar ledamöterna att rösta JA för beslut i enlighet med Jakob Willborgs (M) yrkande och NEJ för beslut i enlighet med Lars Ingverts (S) yrkande.

LEDAMOT	JA	NEJ	AVSTÅR
Jakob Willborg (M)	1		
Bengt Adolfsson (M)	1		
Lars Ingvert (S)		1	
Ann Johansson (S)		1	
Silvia Lobos (S)		1	
Irene Svensson (S)		1	
Vidar Lundbäck (C)	1		
Nusreta Kurtanovic Nilsson (C)	1		
Gun-Britt Cedergren (KD)		1	

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden

Gull-Britt Tranvik (SD)	1		
Marie Rosenquist (M)	1		
Totalt	6	5	0

Med 6 JA-röster mot 5 NEJ-röster finner ordförande att socialnämnden beslutat i enlighet med Jakob Willborgs (M) yrkande.

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande